

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/14/2023
Identifikačné číslo spisu:	8116212831
Dátum vydania rozhodnutia:	26.09.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8116212831.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ C.. I. P., narodený XX. C. XXXX, B., T. X, 2/ C.. R. P., narodená XX. M. XXXX, G., P. XX, proti žalovaným: 1/ O. E., narodený XX. D. XXXX, D., XX. L. XX, 2/ W.. L. B., narodená XX. D. XXXX, D., C. XX, žalovaná 2/ právne zastúpená advokátom JUDr. Lukášom Kišeľakom, Prešov, Jarková 63, o zaplatenie dlžoby za nájomné, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25C/208/2016, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 23. februára 2023 sp. zn. 17Co/1/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) napadnutým uznesením odmietol odvolanie žalobcov proti uzneseniu sudcu Okresného súdu Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 10. marca 2022 č.k. 25C/208/2016-580 o zamietnutí sťažnosti žalobcov proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka súdu prvej inštancie z 05. januára 2022, č.k. 25C/208/2016-566 podľa § 386 písm. c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobcovia (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, ktorým sa domáhali zrušenia rozhodnutí súdov nižších inštancií a vrátenia veci súdu prvej inštancie. Dovolatelia mali za to, že predmetom uznesenia zákonného sudcu súdu prvej inštancie z 10. marca 2022 č.k. 25C/208/2016-580 o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka z 05. januára 2022 č.k. 25C/208/2016-566 je náhrada trov konania v sume 435,63 eura, a preto nie je dôvodné odmietnutie odvolania žalobcov podľa § 386 písm. c) CSP. Navrhovali účasť iného advokáta v dovolacom konaní zo strany súdu prvej inštancie, keďže vzhľadom na vek a zhoršený zdravotný stav by sa im podarilo nájsť advokáta iba s neúmernými ťažkosťami.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že

dovolanie podala v zákonom stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

4. Podľa § 429 ods. 1, 2 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

5. Podľa § 436 ods. 1 CSP ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania. Citované ustanovenie predstavuje jedínú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade úplnej absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

6. V danom prípade odvolací súd v zmysle § 393 ods. 1 CSP v dovolaní napadnutom rozhodnutí z 23. februára 2023 č.k. 17Co/1/2023-600 žalobcov riadne poučil o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania, o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, ako aj o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Vzhľadom k tomu, že požadované zastúpenie advokátom žalobcovia súdu nepreukázali, súd prvej inštancie výzvou zo 30. mája 2023 (č.l. 618 súdneho spisu) vyzval žalobcu 1/ na predloženie plnomocenstva udeleného advokátovi, ktorý ho bude zastupovať v dovolacom konaní a na doplnenie podania z 23. mája 2023 tak, aby spĺňalo náležitosti vyžadované Civilným sporovým poriadkom, pretože dovolanie musí byť spísané advokátom, pod sankciou odmietnutia dovolania podľa § 447 písm. e) CSP. Žalobca v podaní označenom ako Odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Prešov z 30. mája 2023 č.k.25C/208/20165-618 uviedol, že ho považuje za účelovo zavádzajúce so zameraním proti oprávnenému záujmu žalobcov 1/ a 2/.

7. Najvyšší súd vec uzatvára, že napriek náležitému poučeniu dovolateľov odvolacím súdom v napadnutom uznesení z 23. februára 2023 č.k. 17Co/1/2023-600, je z obsahu spisu zrejmé, že dovolatelia nepreukázali zastúpenie advokátom v dovolacom konaní a ani nepreukázali zodpovedajúce právnické vzdelanie, oprávňujúce ich na spísanie dovolania (§ 429 ods. 2 písm. a) v spojení s § 468 CSP).

8. Pokiaľ dovolatelia súčasne v dovolaní uviedli, že žiadajú o tzv. „ustanovenie advokáta zo strany súdu prvej inštancie“, najvyšší súd z obsahu spisu zistil, že žalobcovia boli ešte súdom prvej inštancie o práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci riadne poučení v zmysle § 160 ods. 2 CSP (viď č.l. 145), čo bolo konštatované i v zápisnici z pojednávania konanom na Okresnom súde Prešov dňa 12. marca 2018. Napriek uvedenému si advokáta vo veci neustanovili a na Centrum právnej pomoci sa neobrátili. Podľa novej procesno-právnej úpravy Civilného sporového poriadku súd už nerozhoduje o ustanovení advokáta účastníkovi konania.

9. Podľa § 447 písm. e) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

10. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4 Cdo 190/2019, schváleného Občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP), pretože žalobcovia ako dovolatelia nie sú v dovolacom konaní zastúpení advokátom a nejde o dovolateľov uvedených v § 429 ods. 2 CSP pričom dovolatelia boli o uvedenej podmienke dovolacieho konania riadne poučení (už v písomnom vyhotovení uznesenia odvolacieho súdu, pre ktoré neboli potrebnými ani ďalšie úkony súdu prvej inštancie). Na tomto základe dovolací súd dovolanie žalobcov podľa § 447 písm. e) CSP odmietol pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania spočívajúcej v nedostatku právneho zastúpenia bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

12. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.